

دستورالعمل ۱۰گانه ترویج فرهنگ عفاف و حجاب در دستگاه‌های اجرایی کشور

بسمه تعالی

کلیات

برنامه های درون سازمانی ترویج عفاف و حجاب مجموعه ای از برنامه ها و اقدامات است که تمامی وزارتخانه ها، سازمان ها، ادارات و نهادها برای ترویج، تبلیغ، معرفت افزایی و نهادینه سازی فرهنگ اصل و متعالی ایرانی و اسلامی در حوزه حجاب و عفاف، نسبت به تحقق آن برنامه ریزی و اقدام می کنند .

همه دستگاههای ذیربط در تهیه، اصلاح و تکمیل این مجموعه مشارکت کرده و خود را ملزم به رعایت مفاد آن می دانند. اصول حاکم بر کلیت برنامه- های این دستورالعمل که تحقق اهداف مورد نظر منوط به رعایت و التزام به آنهاست به شرح زیر می باشد.

اطلاع رسانی و تبلیغات، متناسب با فضای عمومی و اقتضائات ویژه هر دستگاه.

الزام بر استفاده از تجربیات موفق و استقبال از ابتکار، خلاقیت و نوآوری برای افزایش کارآمدی و روزآمد ساختن شیوه- های اجرایی کردن این دستورالعمل.

تعیین ردیف و تخصیص بودجه و اعتبارات لازم و کافی برای پی-گیری و اجرای برنامه-ها

تأکید بر اطلاع، اشراف و حمایت بالاترین سطح مدیریتی هر دستگاه از این دستورالعمل و لزوم ورود و حضور سایر سطوح مدیریتی برای تحقق آن.

تأکید و توصیه به مطابقت کامل هر نوع تدبیر، برنامه و اقدام با مفاد و چارچوب های این دستورالعمل و پرهیز از رویکردها و اقدامات سلیقه -ای و شخصی

تبیین علمی «برتر و کامل بودن چادر به عنوان حجاب» و ویژگیهای شغلی و حرفه ای مخاطب و اقتضائات سازمانی در تبلیغ و ترویج «چادر به عنوان حجاب برتر»

برنامه- ریزی و اقدام به منظور ارتقای موضوع عفاف و حجاب از سطح موضوعی با طبقه- بندی اداری و تکلیفی ظاهری به تراز باوری عمیق و انتخابی آگاهانه

تأکید و توجه توأمان به تعمیم موضوع عفاف و حجاب به زنان/مردان

اعمال دقت در اجرا و اظهار علنی حساسیت توسط مدیران نسبت به مواجهه و استفاده- ی ابزاری و ناقض اهداف این دستورالعمل استفاده علمی و متناسب با اقتضائات سازمانی، از آیات و روایات، مضامین دینی و معنوی، فرمایشات، رهنمودها و توصیه- های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، در برنامه های آموزشی، ترویجی و تبلیغی

ترجیح و تقدم بخشیدن به مواجهه ملایم، مبتنی بر حسن خلق و معطوف به جذب حداکثری و احاله ی برخوردهای انضباطی به آخرین مرحله از مراحل تصمیم گیری

تأکید بر جذب مشارکت همدلانه کارکنان هر دستگاه در اجرای برنامه ها

توجه و تأکید بر اهمیت واگذاری هرگونه مسئولیت، در هر سطحی، به افرادی دارای حسن سابقه، واجد محبوبیت و آشنا و عامل به اصول اخلاقی و رفتار متعادل انسانی

استفاده از اعتبار جاری در تهیه لباس متحدالشکل با همکاری کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متناسب با شئون اسلامی

برنامه اول: پایش و بررسی وضعیت عفاف و حجاب

اقدامات:

برگزاری منظم جلسه کمیته عفاف و حجاب و گروه- های تخصصی در امور هنری، تبلیغی، آموزشی، پژوهشی، نظارتی و... پایش و بررسی وضع موجود عفاف و حجاب در دستگاه و اتخاذ راهکارهای بهبود آن

ارائه گزارشات فصلی یا موردی با مسئولین عالی درخصوص آخرین وضعیت عفاف و حجاب در سازمان

تنظیم صورتجلسه و تهیه گزارش برای رؤیت دبیر ستاد صیانت دستگاه یا استان
پیگیری مصوبات و ارائه گزارش در نشست ستاد، صیانت دستگاه با استان

برنامه دوم: تدوین و ترویج منشور عفاف و حجاب

اقدامات

تعیین حدود پوشش کارکنان زن برابر دستورالعمل- های مربوطه شامل: چادر یا مانتوی غیرچسبان با آستین-بلند تا زیر زانو و بدون علائم، شلوار پارچه- ای، مقنعه بلند (به طوری که تمام سر، موها و نواحی گردن پوشیده شود) با رنگهای متعارف بدون زینت و زیورآلات و عدم استفاده از هرگونه لوازم آرایشی

تعیین حدود پوشش کارکنان مرد شامل: رعایت آراستگی و متانت ظاهری، اجتناب از پوشیدن تی-شرت، پیراهن تنگ با آستین کوتاه و شلوار تنگ یا جین و نیز پوشیدن لباس-های دارای نشانه-های غربی یا زیورآلات غیرمتعارف و کمربندهای پهن با سنگ غیر متعارف و پیرایش نامناسب موی سر و صورت

ایجاد فضای امن و آرام با اتخاذ تدبیر مناسب برای جداسازی محیط بانوان از جمله: محل کار، سرویس ایاب و ذهاب و غذاخوری، در راستای کاهش اختلاط و سالم-سازی روابط بین کارکنان زن و مرد به استناد مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محل- های سازمانی پرازدحام ویژه آقایان و حتی المقدور در نوبت کاری شبانه

ترجیحا به کارگیری منشی و یا مسئول دفتر مرد برای مدیران و زن برای مدیران خانم

تدوین منشور عفاف و حجاب سازمان مبتنی بر شریعت اسلام، رهنمودهای امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، قوانین و مقررات جاری و ماهیت سازمان اطلاع رسانی و آگاه سازی کارکنان و مراجعین نسبت به مؤلفه -ها، شاخص -ها و معیارهای منشور عفاف و حجاب.

فرهنگ سازی منشور عفاف و حجاب در سا زمان مبتنی بر قوانین و مقررات، جاری کشور و ماهیت سازمانی

تهیه دستورالعمل و پیوست فرهنگی برای رعایت شئون اسلامی و ترویج عفاف و حجاب در برپایی جشنواره- ها، نمایشگاه- ها، همایش- ها، اماکن تفریحی، شهرک- های سازمانی، فروشگاه های تابعه و نحوه حضور کارکنان در اجلاس- ها و سفرهای بین المللی

برنامه سوم: آموزش و اقتناع- سازی

تبصره (۱): اجرای ۶ جلسه ۲ ساعته برنامه- های آموزشی و تربیتی در سال برای حداقل ۵۰ درصد کارکنان و مدیران و ۲۵ درصد خانواده- ها متناسب با امکانات و مقدرات سازمانی تبصره (۲): اجرای حداقل یک همایش یا گردهمایی با عناوین زیر در سال:

همایش کارکنان (زن و مرد)

همایش ویژه بانوان (کارکنان زن و همسران کارکنان مرد)

همایش ویژه آقایان (کارکنان مرد و همسران کارکنان زن)

همایش ویژه دانشجویان (فرزندان دانشجوی کارکنان)

گردهمایی ویژه فرزندان دبیرستانی کارکنان

گردهمایی ویژه فرزندان دبستانی و کودک کارکنان

گردهمایی خانواده محور شامل همه اعضای خانواده کارکنان

تبصره (۳): خودداری از برگزاری کارگاه- های آموزشی،

گردهمایی- ها و همایش- های برزادحام، شلوغ، غیرقابل کنترل و

فاقد اثربخشی

اقدامات:

۱. برگزاری همایش- ها و کارگاه- های آموزشی و جلسات هم-

اندیشی با رویکرد عفاف و حجاب برای کارکنان و خانواده- های

آنان

۲. استفاده روش- های نو و ابتکاری پرمحتوی و با نشاط در

برگزاری همایش- ها و نشست- های آموزشی با رویکرد عفاف و

حجاب

۳. استفاده از فرصت مناسب- ها، اوقات فراغت تابستان و سایر

تعطیلات (در قالب دوره- ی یک روزه) حتی المقدور به تفکیک

برنامه- های مذکور در تبصره (۲)

۴. استفاده از اساتید و شخصیت- های مجرب، فاضل و خوش بیان
حوزوی و دانشگاهی مورد تأیید دستگاه- های ذیربط و پاسخ به
سوالات و شبهات مربوط به عفاف و حجاب

۵. معرفی الگوی جامع و مناسب عفاف و حجاب و پوشش اسلامی
و ایجاد زمینه- های دسترسی به آن

۶. حضور مدیران عالی و خانواده- ی آنان با رعایت آداب و ظواهر
دینی در همایش- های خانوادگی و تأکید بر الگو بودن آن برای
دیگران

۷. الزام به حضور کارکنان در برنامه- های آموزشی و احتساب آن
در آموزش- های حین خدمت و دوره- های مصوب سازمان

۸. حتی- المقدور تهیه و توزیع ویژه- نامه- های علمی آموزشی
برای تبیین و تشریح اهمیت و ضرورت عفاف و حجاب در جامعه

برنامه چهارم: خدمات فرهنگی و هنری و تبلیغی عفاف و حجاب

تبصره (۱): فعالیت- های فرهنگی، هنری و تبلیغی شامل: اجرای
مسابقات، تئاتر، نمایش فیلم، برگزاری نمایشگاه، اردوهای
فرهنگی، زیارتی و سیاحتی و عرضه بسته- های فرهنگی

تبصره (۲): اجرای ۴ عنوان از برنامه- های فوق در طول سال برای
حداقل ۵۰٪ کارکنان و خانواده آنان و نیز اعزام ۱۰ درصد آنان به
اردوی متناسب با امکانات و توانمندیهای سازمان
اقدامات:

اجرای برنامه- های فرهنگی، هنری و تبلیغی ویژه بانوان شاغل و
خانواده- های کارکنان و مراجعین با موضوع عفاف و حجاب
ارائه تسهیلات مناسب برای بهره مندی کارکنان و خانواده- های
آنان از پوشش (مد و لباس) اسلامی و متناسب با الگوهای مطلوب
اسلامی ایرانی با هماهنگی دستگاههای ذیربط

عرضه بسته های فرهنگی با تخفیف ویژه همراه با برگزاری
مسابقات فرهنگی در نمایشگاهها، مراسم و مناسبت ها

دعوت از بانوان محجبه و موفق در عرصه های اجتماعی فرهنگی،
هنری و کارآفرین با هدف الگوسازی برای ترویج عفاف و حجاب

ارسال پیامک در مناسبت های خاص، تبریک تولد، ازدواج، ارتقای
تحصیلی و ... به کارکنان همراه با پیام اخلاقی با موضوع خانواده و
عفاف و حجاب

غنی سازی اوقات فراغت خانواده های کارکنان و تقدیر از خانواده
های موفق با رویکرد عفاف و حجاب نظیر اردوهای زیارتی و
سیاحتی

استفاده از فرصت مراسم و مناسبت های مذهبی و ملی برای
ترویج عفاف و حجاب و تجلیل از خانواده- های شهدا و ایثارگران
اجرای برنامه- های فرهنگی و آموزشی در اردوها و ایجاد فضای
معنوی مناسب برای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

ترغیب و اعزام کارکنان و خانواده آنان به اردوهای راهیان نور با
تأکید بر استفاده از روایان رزمنده و مجرب دفاع مقدس و ارائه
هدایای فرهنگی با مضامین خاطرات و منتخب وصیت- نامه- های
شهدا در خصوص رعایت عفاف و حجاب

تأمین شرایط و زمینه- های مناسب ورزشی، تفریحات مفرح،
سالم، هیجان- آور و با نشاط برای خانم- های شاغل و خانواده-
های کارکنان متناسب با مقدرات و شرایط سازمان

برنامه پنجم: خدمات مشاوره ای

تبصره: پیش بینی نیم ساعت مشاوره در ماه برای حداقل ۵ درصد
از کارکنان و خانواده ها
اقدامات:

دعوت از مشاورین متاهل، مجرب و آشنا به آموزه- های دینی
انتخاب مکانی مناسب و در دسترس برای ارائه خدمات مشاوره- ای
به کارکنان و خانواده های آنان

ارائه مشاوره- های اعتقادی، اخلاقی و خانوادگی با رویکرد
استحکام بنیان خانواده و ترویج عفاف و حجاب مبتنی بر آموزه-
های اسلامی

استفاده از فرصت محافل و اردوهای خانوادگی برای مشاوره
اطلاع- رسانی و بهره- گیری از فرصت و ظرفیت- های فضای
مجازی در امر مشاوره

برنامه ششم: فضا سازی و تبلیغات محیطی

اقدامات:

فضا سازی و تبلیغات محیطی با استفاده از شیوه- های اثربخش و ابزارهای نوین تبلیغی و رسانه- ای تهیه و نصب تابلوها، نمادها و .. به صورت هنرمندانه، اثربخش، غیرمستقیم، کوتاه، جذاب و برگرفته از آموزه- های دینی و رهنمودهای امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(مدظله العالی) متناسب با محیط و ماهیت سازمانی برای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب

بروزرسانی و تغییر نوبه -ای تابلوها و تعویض نمادها و ... حداقل ۴ مرحله در طی سال انجام تبلیغات محیطی در مسیرهای پررفت و آمد، ورودی- ها و سالن های انتظار

برنامه هفتم: حمایت از آثار و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. حمایت از آثار علمی، هنری و فرهنگی با موضوع عفاف و حجاب دربخش: فیلم، انیمیشن، تئاتر، برنامه مستند، نشریه و کتاب، پژوهش، فضای مجازی، سرود، نقاشی، کاریکاتور و ... (حداقل دو اثر)

۲. استفاده از ظرفیت-های علمی و فرهنگی دستگاه مربوطه، متناسب با نیازهای سازمانی و یا از طریق مؤسسات تخصصی مردم نهاد

۳. استفاده از هنرمندان و نویسندگان متعهد و متخصصین فعال در عرصه عفاف و حجاب و نیز دستگاه های فرهنگی از قبیل، سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد، وزارت علوم، تحقیقات و فن-آوری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، سازمان اوقاف و ... در تأمین و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

۴. تأکید به اثربخشی و جذابیت آثار علمی و فرهنگی، فیلم های کوتاه، بلوتوث، پیامک، با سوژه های خانواده موفق، دختر نمونه، زنان الگو و ...

۵. انجام پژوهش- های کاربردی و بررسی علل و عوامل بدپوششی کارکنان و خانواده- ها همراه با راه-کارهای مؤثر در رفع آنها
۶. ایجاد زمینه اجرای برنامه -های فرهنگی و هنری در سازمان با موضوع عفاف و حجاب

برنامه هشتم: تشویق و ترغیب

اقدامات:

اعمال تشویقات سازمانی برای کارکنان محجبه و فعال در امور ترویج و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب ازجمله: اعطای لوح، هدایا و ترفیعات اداری، اعزام به اردوها و سفرهای زیارتی، سیاحتی و ارائه تسهیلات رفاهی و ورزشی مناسب تشویق، ترغیب و تسهیل ازدواج کارکنان مجرد توسط مدیران و دیگر کارکنان سازمان

ترغیب بانوان شاغل به انتخاب حجاب برتر و تمجید از افراد متحول شده با تأکید بر پرهیز از اقدامات زمینه ساز رفتارهای متظاهرنه ایجاد ساز و کار مناسب برای حفظ و رعایت عزت و کرامت مراجعین محجبه و اعمال مشوق های فردی و موردی

برنامه نهم: ارشاد و راهنمایی متخلفین و متمرمدین

اقدامات:

تذکر، راهنمایی و ارشاد کارکنان و مراجعین نسبت به رعایت حدود پوشش و شئونات اسلامی مبتنی بر اصول امر به معروف و نهی از منکر اطلاع-رسانی و نصب تابلو، بنر و تیزر در ورودی -ها و منظر مراجعین با محتوای رعایت عفاف و حجاب اسلامی اجرای مفاد دستورالعمل ابلاغی شماره ۱۲/م/۳/۷۵۰ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹ سازمان حراست کل کشور به کلیه دفاتر حراست دستگاه- های اجرایی

تذکر شفاهی و کتبی و معرفی به هیات- های تخلفات اداری درصورت "عدم رعایت حجاب اسلامی" براساس بند ۲۰ از قانون تخلفات اداری، مصوبه ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی و ابلاغ رییس جمهور وقت در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۲۲ پرهیز از برخوردهای سلیقه ای و غیرمنطقی با افراد بدپوشش و برخورد انضباطی به عنوان آخرین اقدام تفکیک مختلف ناآگاه و غافل از متمرمدین و مفروضین در مواجه با افراد بدپوشش

برنامه دهم: نظارت و ارزیابی رعایت عفاف و حجاب

اقدامات:

برقراری نظام هوشمند و منطقی رصد و نظارت بررعایت عفاف و حجاب در دستگاه ذیربط ایجاد ضمانتهای اجرایی مناسب و بازدارنده متناسب با ماهیت سازمان برگزاری مستمر نشست های ارزیابی عملکرد رده -های تابعه و ارزشیابی انجام وظایف مربوطه در حوزه عفاف و حجاب سرکشی برنامه ای و موردی از واحدها و رده- های تابعه با تأکید بر اجرای برنامه- ها و رعایت ضوابط و مقررات در حوزه عفاف و حجاب اختصاص صندوق انتقادات وپیشنهادات درهر دستگاه به منظور بهره گیری از نظرات کارکنان و مراجعین

امور فرهنگی آموزشکده خاتم النبیین زرنند